

การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทย
สู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียน
เพื่อแก้ไขปัญหภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียน

โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สัตตย

ตำบลกาโหล่น อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๑

คำนำ

งานวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่าน และการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษา หากมีข้อบกพร่องเกิดขึ้น ผู้จัดทำขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ใน การพัฒนาต่อไป

ผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียน
ชื่อผู้วิจัย	นางราตรี ไชยวรรณ,นางแสงจันทร์ สุขเนา,นางณิศา ศิวาโมกษ์,นางสาวจุฑารัตน์ เสมออักษร
ปี	2566

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วน ด้วยการเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็น Active Learning การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) ในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียน 2) เพื่อให้มีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ หรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหา การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ด้านการอ่าน และการเขียนภาษาไทย และ 3) เพื่อส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนที่เข้มแข็ง ความสำเร็จของโรงเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการเขียน ภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหา ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของผู้เรียน (Learning Loss) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ นักเรียน... ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการทดสอบ วิเคราะห์ค่าพหุคูณค่า โดยใช้ t-test for Dependent

สรุปผลการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learningมีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความเมตตา และความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาข้อมูลจนทำให้เค้าโครงงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาในการทำเค้าโครงงานวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดให้แก่ บิดา มารดา พี่น้องทุกคนในครอบครัว เพื่อน ๆ และคณะครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ส่งเสริมสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมาขอบคุณพี่ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจในการทำเค้าโครงงานวิจัยเล่มนี้ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเค้าโครงงานวิจัยเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ และหากขาดตกบกพร่อง หรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
คำรับรอง.....	1
คำนำ.....	2
กิตติกรรมประกาศ.....	4
สารบัญ.....	5
บทที่ 1 บทนำ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	34
บรรณานุกรม.....	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการ เรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ 1. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม ให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. ฝึก ทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิด เป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง 4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัด บรรยายภาพ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไป พร้อมกันจาก สื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการ ประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การพัฒนาคุณภาพของคนทุกประเทศเน้นที่การให้การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการ การสร้างคน ให้มีคุณภาพ ดังความหมายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 (แก้ไข เพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ในมาตรา 4 วรรคหนึ่ง การศึกษา หมายความว่า กระบวนการการ เรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของ บุคคลและ สังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การ สื่อสาร วัฒนธรรม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้ บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ 2542 ประเทศไทยได้ให้ ความสำคัญในการพัฒนา คนเพื่อพัฒนาชาติต่อไป มีการปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและ สังคม เป็นจุดกำเนิดการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น การบริหารจัดการของสถานศึกษา ยุค ปฏิรูปการศึกษา ต้องอาศัยกระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้ เกิด ประโยชน์สูงสุดที่เน้นผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรา 9 (6) การ มีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนาสถาบันประกอบการและสถาบัน สังคมอื่นด้านการจัด กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542

อีกปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้เด็กมีผลการเรียนอ่อนลง มาจากความสนใจของตัวเอง (พิมพิตา โยธาสุมุท, 2553) พบว่า การที่นักเรียนแต่ละคน มีความตั้งใจในการเรียนต่างกัน สาเหตุหนึ่งจาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียนแตกต่างกัน นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะ ตั้งใจเรียนและ ประสบผลสำเร็จในการเรียน ตรงกันข้าม

กับนักเรียน ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจและ ไม่ตั้งใจเรียน เพราะแรงจูงใจที่มีบทบาท และมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ และความสำเร็จ ของนักเรียนมากที่สุดก็คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพราะลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นจะเป็นผู้ ปราศรณา จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จโดยที่จะพยายาม แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความ ทะเยอทะยานกล้าเสี่ยง กระตือรือร้น มานะ พยายามเลือกทำในสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของ ตนเอง มีการวางแผนใน การทำงานและมีลักษณะของการพึ่งตนเอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนหลายชนิด ในการสอนแต่ละ คาบโดยให้สัมพันธ์กัน เป็นไปอย่างมีระบบในรูปของสื่อประสมจะเป็นผลดีกว่าการใช้สื่ออย่างใดอย่าง หนึ่งเพียงแต่อย่างเดียว

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนระดับชั้น ชั้น... โรงเรียนจากการรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยต่ำกว่า เป้าหมายของโรงเรียน เมื่อศึกษาในรายงานพบว่าสาระพุทธประวัติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ทุกสาระในกลุ่มสาระนี้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ใช้เพียง สื่อที่เป็นเอกสารใบความรู้ประกอบเท่านั้น ไม่มีการใช้สื่อการเรียน การสอนด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ในปัจจุบัน สื่อการสอนที่สามารถตอบสนองต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยได้คือสื่อประสม เพราะเป็นสื่อที่มีความสมบูรณ์ในตัวทั้งด้าน ภาพ วิดีทัศน์ และแบบฝึก ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วย ตนเองตามศักยภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 ส่งผลให้สถานศึกษาต้องเลื่อนการเปิดภาคเรียนและปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เรียน คือ 1) การเข้าถึงการศึกษาที่ลดลง เมื่อการเรียนทางไกล 2) การเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) จากการปิดโรงเรียน ผู้เรียนได้เรียนไม่ครบตามหลักสูตรย่อมนำไปสู่ปัญหาในเชิงคุณภาพ และผลลัพธ์ผู้เรียนที่ต่ำลงตามมาโดยเฉพาะ **ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้** เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เมื่อนักเรียนอ่านไม่ออก ความสามารถในการเรียนวิชาอื่นก็ยิ่งน้อยลงไปด้วยเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้(Learning Loss) ซึ่งผลกระทบดังกล่าวเสี่ยงไม่ได้ที่จะส่งผลต่อสังคมในอนาคตอย่างแน่นอน เพราะการไม่ได้รับการศึกษาหรือการได้รับการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพของเด็ก ๆ จะทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป รวมถึงการขาดทักษะในการพัฒนาศักยภาพด้านอื่น ๆ

และจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับครู ผู้บริหาร ในการวางแผนจัด การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แบบจริง (Master Learning) และเป็นการช่วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนรู้ ตามความสามารถของตนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning โดยใช้ในการจัดการเรียนรู้เทคนิค Active learning ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning โดยใช้ในการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ของนักเรียน

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning หลังเรียน **สูงกว่า** ก่อนเรียน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้น...โรงเรียนจำนวน 36 คนที่ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปร 2 ประเภท ได้แก่

- 1) ตัวแปรต้นคือ การจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning
- 2) ตัวแปรตาม คือ

2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียนระดับชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สัตย์

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

1.5.5 ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา

โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สถิตย์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1.6.1 ภาวะความรู้ถดถอย (Learning Loss) หมายถึง สิ่งที่คุณเรียนควรที่จะได้เรียนรู้ หรือรู้แล้วตามระดับชั้นของตัวเอง แต่นักเรียนไม่รู้

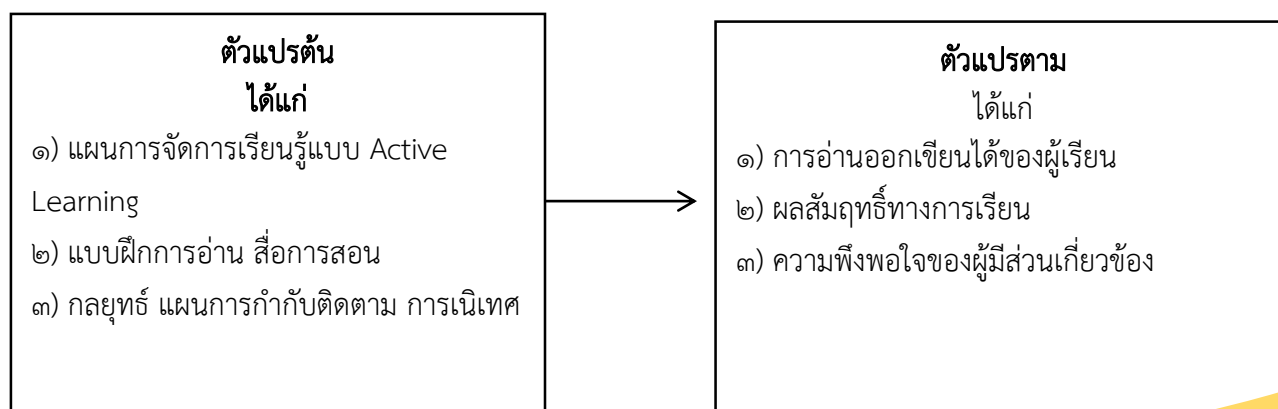
1.6.2 โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียน หมายถึง โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาการอ่าน ไม่ออกเขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของผู้เรียน และส่งผลให้จำนวนผู้เรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในโรงเรียนลดลง

1.6.3 การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning หมายถึง ป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้เขียนกรอบแนวคิดในการวิจัยตามที่ได้ทำการศึกษา ดังนี้

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนให้สูงขึ้น

1.8.2 เป็นแนวทางนำไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่นๆ และวิชาอื่นๆ
ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยซึ่งได้ทำการศึกษาหัวข้อที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning)
 - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
 - 1.2 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
 - 1.3 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
2. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning)
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.3 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
4. ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning)

การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สำคัญและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและโลกนั้น ต้องมีแนวการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ เชิงรุก Active learning เพื่อผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการศึกษา ไทย 4.0

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning

เป็นการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism (Cooperstein and Kocavar-Weidinger, 2004) ซึ่งเชื่อว่าความรู้เดิมมีความสำคัญต่อการสร้าง ความรู้ใหม่ของผู้เรียน นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า Active Learning เอาไว้โดยนักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทยคำว่า การเรียนเชิงรุก แทน Active Learning ซึ่งมีการนิยามความหมายดังต่อไปนี้

Meyers and Jones (1993) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการสร้างโอกาสในการพูด ฟัง เขียน อ่าน และไตร่ตรองอย่างมีความหมาย เกี่ยวกับเนื้อหา แนวคิดประเด็น และการนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้กับผู้เรียน

Bonwell & Eison (1991) กล่าวเกี่ยวกับ Active Learning ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการฟัง ผู้เรียนจะต้องอ่าน เขียน อธิบายและมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งสัมพันธ์กัน 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

Bonwell (2003) กล่าวว่า Active & Learning หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ ปฏิบัติและสร้างความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในระหว่างการเรียนรู้การสอน ส่งผลให้ ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

Prince (2004) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม พฤติกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ได้ใช้ ทักษะการพูด ฟัง อ่านเขียน และไตร่ตรองความคิด

Felder and Brent (2009) กล่าวว่า Active Learning หมายถึง กิจกรรมใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ผู้เรียนทุกคนได้ถูกเรียกให้ทำสิ่งต่างๆ นอกเหนือจากการนั่งดู ฟัง และ จดบันทึกอย่างเดียว

ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา (2547) กล่าวว่า Active Learning หรือการเรียนรู้แบบ กระตือรือร้น เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีบทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระปรีกระเปร่า โดยการลงมือทำสิ่งที่ตนเองกำลังจะกระทำ จากข้อมูลหรือกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ได้รับผ่านทาง การอ่าน พูด ฟัง คิดเขียน อภิปราย แก้ปัญหาและมีปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม

จรรยา ดาสา (2552) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก คือการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้ เดิมและความรู้ใหม่จากการได้คิด ได้ ปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอน

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2555) การเรียนเชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ ลด กระบวนการถ่ายทอดเนื้อหาให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนาความคิด ระดับสูง เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ มากกว่าฟังบรรยาย และเน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนเป็นหลัก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) อธิบายว่า Active Learning คือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้าง ความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยง ผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะ ผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ จริง

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การเรียนเชิงรุกหรือการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructivism ที่ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ ใหม่จากการมีปฏิบัติน สัมพันธ์และเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเองจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

1.2 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

มีนักการศึกษาได้อธิบายถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้

เชงเคอร์ กอส และเบิร์นสไตน์ (Shenker; Goss; & Bearstein. 1996) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

- 1) เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนา ทักษะให้เกิดกับผู้เรียน
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว
- 3) ผู้เรียนมีส่วนในกิจกรรม เช่น อ่าน อภิปราย และเขียน
- 4) เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน
- 5) ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล การ นำไปใช้
- 6) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่าง รวดเร็ว

ซิลเบอร์แมน (Silberman. 1996) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

- 1) มีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นและยังเป็นการสร้างการ ร่วมมือกันและการมี การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- 2) มีการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน
- 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยเซฟฟีลด์ ฮอลล์แฮม (Sheffield Hallam University. 2000) กล่าวว่า การ จัดการ เรียนรู้เชิงรุก ในฐานะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสรุปความแตกต่างระหว่าง การเรียนรู้เชิงรุก กับการ สอนที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลางโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้อย่างเดียว (Passive Learning) ไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 ความแตกต่างระหว่างการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียน เป็นฝ่ายรับความรู้

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ ข้อมูล
- เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม - เน้นการร่วมมือระหว่างผู้เรียน - ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะประสบการณ์และ อำนาจ ความสะดวกในการเรียนรู้ - เน้นทักษะ การวิเคราะห์และการแก้ปัญหา - ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร - ใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย	- เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย - ผู้เรียนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน - ผู้เรียนเป็นเจ้าของความคิดและการทำงาน - ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง - ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก - เน้นการบรรยายจากผู้สอน - เป็นการสอนที่ใช้แหล่งความรู้เดียว - เน้นความรู้ในเนื้อหาวิชา

เซอร์แมนและเซอร์แมน (Sherman; & Sherman. 2004) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และสรุปความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้เชิงรุก กับการเรียนรู้ที่ ครูเป็นศูนย์กลาง โดยนักเรียนเป็นผู้รับ ฝ่ายเดียว (Passive Learning)

บุหงา วัฒนะ (2546 : 33) ได้อธิบายว่า การที่จะตัดสินว่าเป็นการจัดการเรียนรู้เชิง รุกได้ก็ต่อเมื่อ

- 1) มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
- 2) มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- 3) บรรลุผลสำเร็จทางด้านวิชาการ
- 4) เกิดทักษะการคิดสื่อสารระหว่างกัน
- 5) มีการพัฒนาทักษะกระบวนการการคิดไปสู่ในระดับที่สูงขึ้น
- 6) เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนและเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนรู้

ศักดา ไชกิจภิญโญ (2548: 12) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบไปด้วย ลักษณะต่อไปนี้

- 1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- 2) ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 3) ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล
- 4) ผู้เรียนมีทัศนคติอยากเรียนรู้ เช่น กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551 : 2) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับการแก้ปัญหาตามสภาพจริง (Authentic situation)

2) จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวคิด การวางแผน การยอมรับ การ ประเมินผลและการนำเสนอผลงาน

3) บูรณาการเนื้อหารายวิชา เพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจวิชาต่างๆ ที่แตกต่างกัน

4) จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration)

5) ใช้กลวิธีของกระบวนการกลุ่ม (Group processing)

6) จัดให้มีการประเมินผลโดยกลุ่มเพื่อน (Peer assessment)

สัญญา ภัทรการ (2552: 17) ได้สรุปหลักการของการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา ควรมีลักษณะดังนี้

1) ผู้เรียนมีการทำงานเป็นกลุ่ม

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

3) ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

4) ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

5) ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

6) ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิด และเขียนอย่างกระตือรือร้น

7) ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

8) ผู้เรียนมีการใช้วัสดุของจริงที่ผู้สอนจัดทำให้ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานหรือ แก้ปัญหา สำหรับ

นักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning นั้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน อย่างหลากหลาย เช่น กระบวนการ กลุ่ม การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึก ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนทำเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาความคิดให้แก่ ผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้น ชักชวน รดมความคิด โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญดังนี้

1) สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง

2) กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

3) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน

4) ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบงานกับชีวิตจริง

5) ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ตามที่ผู้สอนกำหนด

6) ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง จากการศึกษาลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกที่

นักการศึกษาเสนอไว้ข้างต้น

สรุปได้ว่าหลักการของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ควรมีลักษณะดังนี้

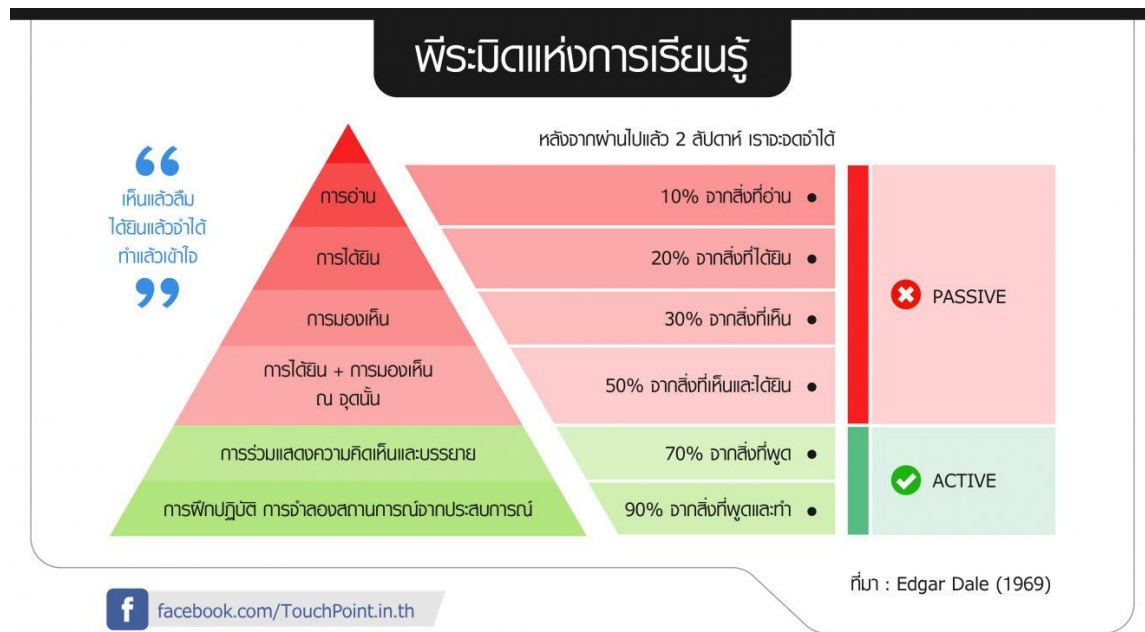
- 1) ใช้วิธีการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- 3) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 4) ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง
- 5) สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนทำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง
- 6) ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง
- 7) ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
- 8) มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.3 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1.3.1 กรวยแห่งการเรียนรู้ (The Cone of Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาส ลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ทำให้ผู้เรียนสามารถรักษาผลการ เรียนรู้ให้อยู่คงทน ได้มากและนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน เป็นฝ่ายรับความรู้ (Passive Learning) เพราะกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่ เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์ กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บความจำ ในระบบ ความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการเรียนรู้ ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่า ระยะยาวกว่า ซึ่งอธิบายได้ ดังรูป

จากภาพจะเห็นได้ว่า กรวยแห่งการเรียนรู้ได้แบ่งเป็น 2 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning)

1) การเรียนรู้โดยการอ่าน ท่องจำ ผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนเพียง 20%

2) การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียวโดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วม

3) การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่นในขณะที่ครูสอน เมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะจำ ได้เพียง 20% หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วยก็จะทำให้ผล การเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 20%

4) การเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูวีดิทัศน์ การสาธิต จัดนิทรรศการให้ผู้เรียนได้ดู รวมทั้งการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษาหรือดูงาน ก็ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เป็น 20%

2. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1) ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์จนเกิด ความรู้ ความเข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า หรือ สร้างสรรค์ สิ่งต่างๆ และพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ด้ร่วม อภิปราย ให้ฝึกทักษะการสื่อสาร ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 70%

2) การนำเสนอผลงานทางการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึก ปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่างๆ จะทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90%

1.3.2 รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ครอบคลุมวิธี การจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) เป็นวิธีการ จัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เผยแพร่ ในปลายศตวรรษที่ 20 ที่เรียกว่าการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ซึ่ง “ใช้กิจกรรมเป็นฐาน” หมายถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นที่ตั้ง เพื่อที่จะฝึกหรือ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด

1.1 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นด้านการรู้คิด
- 2) กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากตัวผู้เรียนเองมากกว่าการฟังผู้สอนใน ห้องเรียนและการท่องจำ
- 3) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียนอีกด้วย
- 4) ได้ผลลัพธ์ในการถ่ายทอดความรู้ใกล้เคียงกับการเรียนรู้รูปแบบอื่นแต่ ได้ผลดีกว่าใน การพัฒนาทักษะด้านการคิดและการเขียนของผู้เรียน
- 5) ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนรู้แบบนี้มากกว่ารูปแบบที่ผู้เรียน เป็นฝ่ายรับ ความรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning)
- 6) มุ่งเน้นความรับผิดชอบของผู้เรียนในการเรียนรู้โดยผ่านการอ่าน เขียน คิด อภิปราย และเข้าร่วมในการแก้ปัญหา และยังสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามลำดับขั้น การเรียนรู้ในด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย

1.2 หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ดังนี้

- 1) ให้ความสนใจที่ตัวผู้เรียน
- 2) เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติที่น่าสนใจ
- 3) ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก
- 4) ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียน
- 5) ไม่มีการทดสอบแต่ประเมินผลจากพฤติกรรม ความเข้าใจ ผลงาน
- 6) เพื่อนในชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้
- 7) มีการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดและเสริมสร้าง ความมั่นใจในตนเอง

1.3 ประเภทของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานมีหลากหลายกิจกรรม การนำมาใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้นๆ ว่ามุ่งให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือพัฒนาในเรื่องใด โดยทั่วไปสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ คือ

- 1) กิจกรรมเชิงสำรวจ เสาะหา ค้นคว้า (Exploratory) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการ รวบรวม สังสมความรู้ ความคิดรวบยอด และทักษะ
- 2) กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Constructive) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสม ประสบการณ์โดย ผ่านการปฏิบัติ หรือการทำงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์
- 3) กิจกรรมเชิงการแสดงออก (Expressional) ได้แก่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การนำเสนอการเสนอ ผลงาน

1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้

- 1) การอภิปรายในชั้นเรียน (Class discussion) ที่กระทำได้ทั้งในห้องเรียน ปกติ และการอภิปรายออนไลน์
- 2) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)
- 3) กิจกรรม “คิด-จับคู่-แลกเปลี่ยน” (think-pair-share)
- 4) เซลการเรียนรู้ (Learning Cell)
- 5) การฝึกเขียนข้อความสั้นๆ (One-minute Paper)
- 6) การโต้เถียง (Debate)
- 7) บทบาทสมมติ (Role Play)
- 8) การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ (Situational Learning)
- 9) การเรียนแบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative learning group)
- 10) ปฏิกริยาจากการชมวิดีโอ (Reaction to a video)
- 11) เกมในชั้นเรียน (Game)
- 12) แกลเลอรี วอล์ค (Gallery Walk)
- 13) การเรียนรู้โดยการสอน (Learning by Teaching)

2. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการ เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น ตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหา นั้น รวมถึงการค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่ เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป โดย ผู้เรียนอาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ มาก่อน แต่อาจใช้ ความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมหรือเคยเรียนมา นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น

มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำทักษะจากการเรียนมาช่วยแก้ปัญหาในชีวิต การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็น การเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยเริ่มจากการได้ประสบการณ์ตรงจากโจทย์ปัญหา ผ่าน กระบวนการคิดและการสะท้อนกลับ ไปสู่ความรู้และความคิดรวบยอด อันจะนำไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่ต่อไป การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการตอบสนองต่อแนวคิด constructivism โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หรือตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหา ผ่านกระบวนการคิด และ สะท้อนกลับ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนในกลุ่ม เน้นการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม นำไปสู่การ ค้นคว้าหาคำตอบ หรือสร้างความรู้ใหม่ บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้

2.1 การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการสร้างเงื่อนไขสำคัญที่ส่งเสริม การเรียนรู้ กล่าวคือ

- 1) การเรียนรู้สิ่งใหม่จะได้ผลดีขึ้น ถ้าได้มีการเชื่อมโยงหรือกระตุ้นความรู้ เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่
- 2) การเรียนรู้เนื้อหาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงหรือมีประสบการณ์ตรง จากโจทย์ปัญหาจะทำให้ ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็น การเรียนกลุ่มย่อย การได้แสดงออก แสดง ความคิดเห็นหรือ อภิปรายถกเถียงกันจะทำให้ ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้สิ่งนั้นได้ดีขึ้น
- 3) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจาก แนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ใหม่ จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโลก เป็นบริบทของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะใน การคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตาม ศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษาไปพร้อม กันด้วย
- 4) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ ต้องอาศัยความเข้าใจ และการแก้ไขปัญหาคือเป็นหลักฐานสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานคือปัญหา เพราะปัญหาที่ดีจะเป็น สิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่แสวงหาความรู้ใน การเลือกศึกษาปัญหาที่มีประสิทธิภาพ
- 5) ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงพื้นฐาน ความรู้ความสามารถของผู้เรียน ประสบการณ์ความสนใจและ ภูมิหลังของผู้เรียน เพราะคนเรามีแนวโน้มที่จะสนใจเรื่องใกล้ตัว มากกว่าเรื่องไกลตัว สนใจสิ่งที่มีความหมายและ ความสำคัญต่อตนเองและเป็นเรื่องที่ตนเอง สนใจใคร่รู้ ดังนั้นการกำหนดปัญหาจึงต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลัก รวมถึงสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ของ ผู้เรียน ด้วย
- 6) การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้จะเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเอง เคารพหน้ากับปัญหาคือด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลาย รูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.2 วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้แก่

- 1) ได้ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทจริงและสามารถนำไปใช้ได้
- 2) พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ การให้เหตุผล และนำไปสู่ แก้ปัญหาที่มีประสิทธิผล

- 3) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง
- 4) ผู้เรียนสามารถทำงานและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
- 6) ความคงอยู่ (Retention) ของความรู้จะนานขึ้น

2.3 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.3.1 ปัญหาที่เหมาะสมกับการนำมาจัดกิจกรรมควรมีลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นเรื่องจริงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงและ เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียนหรือผู้เรียนอาจมีโอกาสเผชิญกับปัญหานั้น
- 2) ทำทาย กระตุ้นความสนใจ อาจตื่นเต้นบ้าง เป็นปัญหาที่ยังไม่มี คำตอบชัดเจนตายตัวเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน คลุมเครือ หรือผู้เรียนเกิดความสับสน
- 3) เป็นปัญหาที่พบบ่อย มีความสำคัญ มีข้อมูลประกอบเพียงพอ สำหรับการค้นคว้าได้ฝึกทักษะ
- 4) การตัดสินใจโดยข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสาร ตรรกะ เหตุผลตลอดถึง การตั้งสมมติฐาน
- 5) เชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ สอดคล้องกับเนื้อหา/แนวคิด ของหลักสูตรมีการสร้างความรู้ใหม่ บูรณาการระหว่างบทเรียน นำไปประยุกต์ใช้ได้
- 6) ปัญหาซับซ้อนที่ก่อให้เกิดการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีการแบ่งงาน กันทำโดยเชื่อมโยงกันไม่ แยกส่วน เหมาะสมกับเวลา เกิดแรงจูงใจในการแสวงหาความรู้ใหม่
- 7) ชักจูงให้เกิดการอภิปรายได้กว้างขวาง ปัญหาที่เป็นประเด็นขัดแย้ง ข้อถกเถียงในสังคมที่ยังไม่มีข้อยุติ เป็นปลายเปิด ไม่มีคำตอบที่ชัดเจน มีหลายทางเลือก/หลาย คำตอบ สัมพันธ์กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว มีข้อพิจารณาที่แตกต่าง แสดงความคิดเห็นได้ หลากหลาย
- 8) ปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน เสียหาย เกิดโทษภัยเป็นสิ่งที่ไม่ดี หากใช้ข้อมูลโดยลำพังคนเดียวอาจทำให้ตอบปัญหาผิดพลาด
- 9) ปัญหาที่มีการยอมรับว่าจริง ถูกต้องแต่ผู้เรียนไม่เชื่อจริง ไม่ สอดคล้องกับความคิดของผู้เรียน
- 10) ปัญหาที่อาจมีคำตอบหรือแนวทางในการแสวงหาคำตอบได้ หลายทางครอบคลุมการเรียนรู้ที่กว้างขวางหลากหลายเนื้อหา
- 11) ปัญหาที่มีความยากความง่ายเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
- 12) ปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที ต้องการการสำรวจ ค้นคว้า และการรวบรวมข้อมูลหรือทดลองดูก่อน ไม่สามารถที่จะคาดเดาหรือทำนายได้ง่ายๆว่าต้องใช้ ความรู้อะไร
- 13) ปัญหาที่ส่งเสริมความรู้ด้านเนื้อหาทักษะ สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษา
- 14) ใช้สื่อหลากหลายรูปแบบในการระบุปัญหา เช่น ข้อความบรรยาย รูปภาพ วีดิทัศน์สั้นๆ ข้อมูลจากผลการทดลองในห้องปฏิบัติการ ข่าว บทความจากหนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์

2.3.2 บูรณาการเนื้อหาความรู้ในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหานั้น ดังนี้

- 1) เน้นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
- 2) เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยมีครูหรือผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนและ กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกันสร้าง
- 3) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม
- 4) ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ และเรียนโดยการกำกับ ตนเอง (Self-directed learning) กล่าวคือ สามารถประเมินตนเองและบ่งชี้ความต้องการได้ จัดระบบประเด็นการเรียนรู้ได้อย่างเที่ยงตรง รู้จักเลือกและใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม
- 5) เลือกกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า แก้ปัญหา ที่ตรงประเด็น มี ประสิทธิภาพบ่งชี้ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องได้ และคัดแยกออกได้อย่างรวดเร็ว ประยุกต์ใช้ความรู้ ใหม่เชิงวิเคราะห์ได้ และรู้จักขั้นตอนการประเมิน

3. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา

- 1) จัดสถานการณ์ต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็น ปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียนเกิดความสนใจที่จะค้นหา คำตอบ
- 2) จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีขนาดเล็ก (ประมาณ 3-5 /8-10 คน)
- 3) ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยลักษณะของปัญหาที่ นำมาใช้ ควรมีลักษณะคลุมเครือ ไม่ชัดเจน
- 4) มีวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างหลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ โดยคำนึงถึง
- 5) การเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ความซับซ้อนของปัญหา จากง่ายไปสู่ยาก ระดับ และประสบการณ์ผู้เรียน เวลาที่กำหนดให้ผู้เรียนใช้ดำเนินการ และ แหล่งค้นคว้าข้อมูล

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

- 1) ปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ต้องสามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกั ปัญหาได้
- 2) ผู้เรียนทำความเข้าใจหรือทำความเข้าใจความกระจ่างในคำศัพท์ที่อยู่ในโจทย์ ปัญหานั้น เพื่อให้เข้าใจตรงกัน
- 3) ผู้เรียนจับประเด็นข้อมูลที่สำคัญหรือระบุปัญหาในโจทย์วิเคราะห์หาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความจริงที่ปรากฏในโจทย์ แยกแยะข้อมูลระหว่างข้อเท็จจริงกับ ข้อคิดเห็น จับประเด็นปัญหาออกเป็นประเด็นย่อย
- 4) ผู้เรียนระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อภิปราย แต่ละประเด็นปัญหา ว่าเป็นอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ความเป็นมาอย่างไร โดยอาศัยพื้นความรู้เดิมเท่าที่ผู้เรียนมีอยู่

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- 1) ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย
- 2) ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากทรัพยากรการเรียนรู้ ต่างๆ เช่น หนังสือตำรา วารสาร สื่อการเรียนการสอนต่างๆ การศึกษาในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต หรือปรึกษาผู้รู้ ในเนื้อหาเฉพาะ เป็นต้น พร้อมทั้งประเมินความถูกต้อง โดยประเมินแหล่งข้อมูล ความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูล
- 3) เลือกนำความรู้ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงว่าตรงประเด็นเพียงพอที่จะ แก้ปัญหาอย่างไรหา ประเด็นความรู้เพิ่มเติม ถ้าจำเป็น
- 4) สรุป เตรียมสื่อ เลือกวิธีนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้

- 1) ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) ผู้เรียนนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์ อธิบาย พิสูจน์ สมมติฐานและประยุกต์ให้ เหมาะสมกับโจทย์ปัญหา พร้อมสรุปเป็นแนวคิดหรือหลักการทั่วไปโดย
- 3) นำเสนอผลงานกลุ่มด้วยสื่อหลากหลาย
- 4) สะท้อนความคิด ให้ข้อมูลย้อนกลับ อภิปราย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง กลุ่ม ถึงกระบวนการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การเชื่อมโยง การ สร้างองค์ความรู้ใหม่
- 5) สรุปภาพรวมเป็นความรู้ทั่วไป

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าหาคำตอบ

- 1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม สรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่า ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามี ความเหมาะสม หรือไม่เพียงพอ โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายใน กลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกัน สรุปองค์ความรู้ ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง
- 2) ประเมินผลจากสภาพจริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ

1.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ในการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เป็นไปตาม แนวทางของ Active Learning นั้น สามารถทำได้หลากหลาย เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การ อภิปราย การสื่อสารระหว่างกัน การแสดงบทบาท สมมติ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การร่วมกัน เขียนความสั้น

Brookeld (2005) ได้เสนอตัวอย่างการจัดกิจกรรม Active Learning พอสรุปได้ ดังนี้

- 1) Class discussion มีการสนทนากันแบบตัวต่อตัว หรือทาง Online เมื่อจบการเรียนรู้เรื่องใด เรื่องหนึ่ง ผู้สอนจะกำหนดหัวข้อเพื่ออภิปรายร่วมกัน และอาจจะช่วยกัน กำหนดหน้าที่ของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้ ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องเรียนมากขึ้น เป็นการฝึก ทักษะการคิดและพัฒนาความคิดสังเคราะห์ โดยการหลอม รวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน

2) Thinking-Pair-Share หลังจากผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจบแล้ว จะใช้เวลาในการจับคู่ อภิปราย หรืออภิปรายร่วมกัน ทุกคนจะได้ทำกิจกรรม สนุกสนานในการ อภิปรายร่วมกัน กิจกรรมนี้จะประหยัดเวลา ผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหาสาระได้อย่างรวดเร็ว แต่อาจจะเหมาะสมกับห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนน้อยๆ

3) Short writing exercise กิจกรรมนี้เป็นการทบทวนเรื่องที่เรียนรู้อแล้ว ผู้สอนจะให้ผู้เรียนเขียนข้อความ/บทความ สั้นๆ ภายใน 1 นาที (a one minute paper) หรือ อาจจะใช้เวลา 10 นาที ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ

4) Collaborative Learning group เป็นการทำงานกลุ่มๆ ละ 3-6 คน ใน การทำงาน จะมีการแบ่งหน้าที่ เป็นผู้นำ และผู้จดบันทึกข้อมูล ผู้สอนอาจจะกำหนดเรื่องที่ให้ ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียนหรือจัดทำเป็นลักษณะของโครงการ

5) Student debate ผู้สอนกำหนดเรื่องให้ผู้เรียน ผู้เรียนทำหน้าที่นำข้อมูล ที่ได้รับมาอภิปรายร่วมกัน

6) Reaction to a Video เป็นการแบ่งให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ เป็นการให้ผู้เรียนดู Video เนื้อหาตรงตามเรื่องที่เรียน และแจกคำถาม 2-3 คำถามก่อนดู Video เมื่อดู Video จบ แล้วอภิปรายและเขียนสรุปแสดงความคิดเห็นตามประเด็นคำถามที่ ผู้สอนมอบให้

7) Small group discussion เป็นการจัดกลุ่มเล็กๆ ในห้องเรียนที่มีผู้เรียน จำนวนมาก ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเกม หรือการแข่งขัน เพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน มีการแสดงความคิดเห็น และแสดงออกถึงการได้รับความรู้ในกลุ่มของตนเอง

8) Class game เป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจก่อนการเรียนรู้ ผู้สอน อาจให้ผู้เรียนได้เล่นเกมอักษรไขว้ (Crossword puzzles) หรือเกมต่างๆ จะทำให้ผู้เรียน สนุกสนานและเป็นการทบทวนความรู้

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการตั้งคำถาม หาคำตอบ และนำเสนอ
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น
- 3) แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- 4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมและชิ้นงาน
- 5) ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินงานกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และเป็นคู่

2. คิดวิเคราะห์ ประเมินค่า สังเคราะห์

- 1) ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์

- 2) ผู้เรียนได้สังเคราะห์
- 3) ผู้เรียนได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ
- 4) ผู้เรียนได้ประเมินค่า

3. สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง

- 1) ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed)
- 2) ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ชิ้นงาน/ผลงาน (Creation or innovative task)
- 3) ผู้เรียนได้ประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (self-evaluation)
- 4) ผู้เรียนกำกับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง (self-management)

4. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และเชื่อมโยงสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาชุมชน สังคมหรือ

ประเทศชาติ

- 1) นำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่
- 2) เชื่อมโยงความรู้กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ

2. ความสอดคล้องระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกกับทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) และนักการศึกษา ได้อธิบาย ลักษณะของการจัดกิจกรรม Active Learning ไว้หลากหลาย ซึ่งได้สรุปลักษณะสำคัญไว้ดังนี้

2.1.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้าง ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

- 1) ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการตั้งคำถาม หาคำตอบ
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอธิบาย แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น การ

สื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

- 3) มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
- 4) การนำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอชิ้นงาน
- 5) การทำงานเป็นกลุ่ม การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันการเป็นผู้นำผู้ตาม
- 6) การอ่าน การเขียน 7) การเขียนสรุปเนื้อหา

2.1.2 การพัฒนาทักษะการคิดให้ผู้เรียนคิดเป็น ดังนี้

- 1) การคิดวิเคราะห์
- 2) การคิดสร้างสรรค์และคิดสังเคราะห์
- 3) การคิดวิจารณ์

4) การคิดประเมินค่า

5) การคิดแก้ปัญหา

2.1.3 ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง

1) การค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2) การลงมือปฏิบัติจริง

3) การสร้างสรรค์ชิ้นงาน

4) กำกับกับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5) ประเมินตนเองเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

2.1.4 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

1) นำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

2) นำความรู้ไปปรับใช้กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว

3) นำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาของชุมชน สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถทางสมองด้านต่างๆ ที่นักเรียนสามารถได้รับจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการจัดกระบวนการการเรียนรู้ ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ศุภพงศ์ คล้ายคลึง (2548, น.200) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรม การกระทำกิจกรรมของแต่ละบุคคล ที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งสามารถสังเกตที่วัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ต่างๆ

ปราณี กองจินดา (2549, น.42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

ไพโรจน์ ชำนาญ (2550, น.25) ได้กล่าวถึงความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึง คุณลักษณะ และความสามารถของบุคคลที่พัฒนางานขึ้น อันเนื่องมาจากผลการเรียนการสอนการฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถทางสมอง ความรู้ทักษะ ความรู้สึก และค่านิยมต่างๆ

ชนิษฐา บุญภักดี (2552, น.10) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถ ของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน อาจจะได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต และจากการใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

พิมพ์ประภา อรัญมิตร (2552, น.18) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถ ที่แสดงถึงความสำเร็จในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จาก แบบทดสอบภาคทฤษฎี หรือภาคปฏิบัติ หรือทั้งสองอย่าง

บุญชม ศรีสะอาด (2556, น.68) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการ ค้นคว้า การอบรม การสั่งสอน หรือประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้ง ความรู้สึก ค่านิยมจริยธรรมต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการฝึกสอน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546, น.7) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน เป็นความสามารถของผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ในบทเรียนด้านต่างๆ ประกอบด้วยความรู้ ความคิด กระบวนการเรียนรู้ และเจตคติ

Good (1959, p.6 อ้างถึงใน สุภาพ สิริศักดิ์ ,2554, น.35) ได้กล่าวถึง ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้หรือพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ซึ่งโดยปกติพิจารณาจากคะแนนสอบ หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมาย หรือทั้งสองอย่าง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถของบุคคลที่มีความแตกต่างกันหลังจากการได้เรียนรู้ สามารถวัดได้จากแบบทดสอบหรืองานที่ได้รับมอบหมาย และการสังเกต พฤติกรรมซึ่งประกอบด้วย ความสามารถทางสมอง ด้านความรู้ทักษะ ความรู้สึก และค่านิยมต่างๆ สำหรับการ วิจัยครั้งนี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความคิด และด้านทักษะกระบวนการเรียนรู้

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถวัดได้โดย การแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น.96) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545, น.193) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมรรถด้านต่างๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547, น. 59) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง แบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จ หรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทที่ครูสร้างมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1) ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essey test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และเขียนข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (Truc-false test) คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริงเหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3) ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วย ประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้น เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4) ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ (Short answer test) เป็นข้อสอบที่คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5) ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 คู่ แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่งจะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice test) คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนั้นจะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้พิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่นๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน

ดังนั้น ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ซึ่งมีการสร้างแบบทดสอบหลากหลาย ได้แก่ ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียงข้อสอบแบบกาถูกกาผิด ข้อสอบแบบเติมคำ ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ ข้อสอบแบบจับคู่ และข้อสอบแบบเลือกตอบ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบเนื่องจากเป็นแบบทดสอบที่สามารถวัดพฤติกรรมทั้ง 6

ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์ และด้านการประเมินค่า

3.3 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ดี(สิริพร ทิพย์คง, 2545, น.195 และ พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545, น.135-161)

1) ความเที่ยงตรง เป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

2) ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น คือ สามารถวัดได้คงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม เช่น ถ้านำแบบทดสอบไปวัดกับนักเรียนคนเดิม คะแนนจากการสอบทั้งสองครั้งควรมีความสัมพันธ์กันดี เมื่อสอบได้ คะแนนสูงในครั้งแรกก็ควรได้คะแนนสูงในการสอบครั้งที่สอง

3) ความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เฉพาะเจาะจง ความถูกต้องตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกัน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกัน ข้อคำถามต้องชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน

4) การถามลึก หมายถึง ไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ โดยถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าขั้นความรู้ความจำ ได้แก่ ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

5) ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่บอกให้ทราบว่า ข้อสอบข้อนั้นมีคนตอบถูกมาก หรือตอบถูกน้อย ถ้ามีคนตอบถูกมากข้อสอบข้อนั้นก็ง่าย และถ้ามีคนตอบถูกน้อยข้อสอบข้อนั้นก็ยาก ข้อสอบที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนจะตอบได้นั้นก็ไม่มี ความหมาย เพราะไม่สามารถจำแนกนักเรียนได้ว่าใครเก่ง ใครอ่อน ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อสอบง่ายเกินไปนักเรียนตอบได้หมดก็ไม่สามารถจำแนกได้เช่นกัน ฉะนั้นข้อสอบที่ดีควรมีความยากง่ายพอเหมาะ ไม่ยากเกินไปไม่ง่ายเกินไป

6) อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่ง ใครอ่อนโดยสามารถ จำแนกนักเรียนออกเป็นประเภทๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียด ตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด

7) ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบ ต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้นักเรียนที่ฉลาดใช้ไหวพริบในการเดาได้ถูกต้อง และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกียจคร้านซึ่งดูตำราอย่างคร่าวๆ ตอบได้และต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย ถามลึก มีความยากง่ายพอเหมาะ มีค่าอำนาจจำแนก และมีความยุติธรรม

4. ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

1. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้รูปแบบการเรียนการสอนในแต่ละภูมิภาค ของประเทศต้องมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมความพร้อมโดย กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนในแต่พื้นที่ไว้ ทั้งหมด 5 รูปแบบ ประกอบด้วย การเรียนแบบ On- site คือ การเดินทางมาเรียนที่โรงเรียนซึ่งเหมาะสม สำหรับโรงเรียนที่มีปริมาณนักเรียนน้อย สามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการด้านสาธารณสุข การเรียนแบบ On-Air ผ่านระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมหรือ DLTV การเรียนแบบ On-Line ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนแบบ On-demand ผ่านระบบแอปพลิเคชัน การเรียนแบบ On- hand ครูผู้สอนเดินทางไปแจกเอกสารใบงานให้กับนักเรียนที่บ้าน (กรมประชาสัมพันธ์, 2564:ออนไลน์) ซึ่งมีผลกระทบที่ตามมาคือสถานการณ์การถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียน โดยผลการศึกษาของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้แสดงให้เห็นภาพผลกระทบของ ผู้เรียนในช่วงของปฐมวัยจากการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่า ผู้เรียนในกลุ่มดังกล่าวมีภาวะการ ถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านภาษา คณิตศาสตร์ และสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัส Covid-19 ที่เกิดขึ้น ผู้เรียนมีการถดถอยทางการเรียนรู้ในทักษะดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัด ยิ่งไปกว่านั้นคือ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางเศรษฐกิจสังคม ยังแสดงให้เห็นถึงช่องว่างการถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้เรียนที่มีความยากจนมากกว่าผู้เรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ไม่เพียงเท่านั้นผล

การศึกษาในครั้งดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยด้านผู้ปกครองที่มีความสำคัญกับสถานะการถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ซึ่งระบุว่า หากครอบครัวใดที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการดูแลบุตร เช่น อ่านหนังสือให้ลูก ฟังคอยช่วยสอนบทเรียนต่าง ๆ จะพบว่าครอบครัวดังกล่าวมีอัตราการเกิดภาวะการถดถอยทางการเรียนรู้ที่ต่ำไปด้วย จากสถานการณ์การถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายใต้วิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส Covid-19 นี้ จึงนำมาสู่การพิจารณาพบทวนอย่างเป็นระบบของผู้มีบทบาททางการศึกษา ถึงประเด็นว่า นอกเหนือจากการที่ผู้เรียนต้องสูญเสียทักษะในการเรียนรู้ทางวิชาการที่จำเป็นต้องดำเนินการแก้ปัญหาและ ฟื้นฟูอย่างเร่งด่วนแล้ว การสูญเสียการเรียนรู้ด้านสังคมและอารมณ์ (social and emotional learning) เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการฟื้นฟูด้วยหรือไม่ ทั้งทักษะด้านการแสดงออกทางอารมณ์ การทำงานเป็นทีม การ จัดการอารมณ์ การอยู่ร่วมกันในพื้นที่ส่วนร่วม ทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาการและการทำงาน กับเพื่อนและครอบครัว นอกจากนี้ความสัมพันธ์เชิงระบบและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอื่น ๆ เป็นสิ่งที่ จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาฟื้นฟู ในการกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการช่วยเหลือด้วยหรือไม่ และสิ่งที่ เกิดขึ้นเหล่านี้จะดำเนินการอย่างไรเพื่อเป็นแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในรูปวิกฤตแบบใหม่ในอนาคต

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ดาร์ พันธ์โสภี (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active learningสำหรับการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active learningโดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.12 มีค่าเฉลี่ยของคะแนน หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ -1-2 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานหลังเรียน 2.34

สมฤดี พิพิชกุล (2559, น.54) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิคแบบ Active learningร่วมกับสื่อประสม พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคแบบ Active learningร่วมกับสื่อประสม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นิภาภรณ์ แสงดี (2538 : 87 - 89) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการสอนแบบเทคนิคแบบ Active learningกับการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา วัตถุประสงค์การวิจัยส่วนหนึ่ง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคม โดยการสอนแบบอริยสัจกับวิธีการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการสอนแบบเทคนิคแบบ 5 steps

กับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมีแนวโน้มของคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

สรุปได้ว่า โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active learning ทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในด้านการของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะเพราะเป็นเทคนิคที่ช่วยกระตุ้นและพัฒนาให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนในเรื่องของการอ่านและสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ตนอ่านหรือสนใจ และยังสามารถช่วยเพิ่มทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) รูปแบบการทดลอง (The OneGroup Pretest - Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ของนักเรียนซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ประเภทและแบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
- 3.5 วิธีการดำเนินการทดลอง
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566
- 3.2.2 นักเรียนนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้น...โรงเรียนจำนวน ... คนที่ได้มาจากการเลือกแบบ

เฉพาะเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปร 2 ประเภท ได้แก่

- 1) ตัวแปรต้นคือ การจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning
- 2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ

Active Learning ของนักเรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (learning loss)

3.2 ประเภทและแบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ The OneGroup Pretest - Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์ 2549: 144)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยแบบ The One - Group Pretest -Posttest Design

สอบก่อน (Pretest)	ทดลอง	สอบหลัง (Posttest)
T ₁	X	T ₂

โดยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน คือ

T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning
X	แทน	การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือใช้ในการวิจัย คือ

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน

3.4 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning จำนวน 2 แผน โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้น...

ขั้นที่ 2 ศึกษาหน่วยการเรียนรู้ ของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้น...

ขั้นที่ 3 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และชั่วโมงสอน โดยละเอียด เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

ขั้นที่ 6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องทางภาษาและเนื้อหา พร้อมทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา จำนวน 3 ท่าน

ในด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องทางภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของเครื่องมือโดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาดังนี้ (มาเรียม นิลพันธ์ 2554: 181)

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

$$\text{จากสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธ์ 2554: 181)

โดยต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ขั้นที่ 8 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในด้านภาษาให้และการเขียนจุดประสงค์ให้ครอบคลุมชัดเจน

ขั้นที่ 9 นำแผนการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ไปทดลองสอนกับนักเรียน ที่ยังไม่เคยเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning มาก่อนโดยการสุ่มบางแผน เพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสม จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากที่สุดก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 10 นำแผนการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน

โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น **ชั้น...**

ขั้นที่ 2 ศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ ของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล หลักการเขียนและการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย

ขั้นที่ 3 สร้างแบบทดสอบปรนัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) จำนวน 30 ข้อโดยเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน

ขั้นที่ 4 นำแบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องทางภาษาและเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ในด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องทางภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบและพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำ จากนั้นเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554: 181)

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรม
ที่คาดหวังมีความสอดคล้องกัน
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรม
ที่คาดหวังมีความสอดคล้องกัน
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรม
ที่คาดหวังไม่มีความสอดคล้องกัน

$$\text{จากสูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธ์ 2554: 181)

ขั้นที่ 7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือกับนักเรียนที่เคยเรียนรายวิชานี้มาก่อน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

ขั้นที่ 8 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาคุณภาพความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และคัดเลือกข้อสอบตามเกณฑ์ให้เหลือ 30 ข้อ

ขั้นที่ 9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning จำนวน 30 ข้อ ที่ได้รับการเลือกไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบปรนัย โดยใช้วิธีการของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน จากสูตร KR - 20 (Kuder and Richardson -20)

ขั้นที่ 10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 วิธีการดำเนินการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลองผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ขั้นก่อนทดลองเป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1.1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

1.2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning

2) ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคย บรรยากาศการเรียนรู้ให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนรู้ ตลอดจนชี้แจงการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล

3) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนการวิเคราะห์และหาประสิทธิภาพของเครื่องมือแล้ว ไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อทดสอบความรู้พื้นฐาน

3.5.2 ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เครื่องมือในการวิจัยที่เตรียมไว้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เวลาที่ใช้ในการทดลองจำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 แผน แผนละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที จำนวน 4 คาบเรียนเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง คือ เนื้อหาในวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning

2) ในขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้สร้างขึ้นประกอบด้วย เนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ แนวการจัดกิจกรรม ระยะเวลาการจัดกิจกรรมการสอน สื่อที่ใช้จัดกิจกรรม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอง

3.5.3 ขั้นหลังทดลอง หลังเสร็จสิ้นการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (Post - test) วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.6.1 ชี้แจงจุดประสงค์ของการเรียนให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองให้เข้าใจ

3.6.2 แนะนำการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองเข้าใจลำดับขั้นตอนและการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

3.6.3 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning แบบชนิดเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3.6.4 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนด

3.6.5 เมื่อดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3.6.6 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่างของผลคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง นำมาวิเคราะห์ทดสอบค่าที่(t-test Dependent) และหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

3.7.1 ตรวจสอบหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) หาดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ที่จัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

2) ตรวจสอบหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนเทคนิคแบบ Active Learning

3.7.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2) ตรวจสอบหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) ตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน จากสูตร KR - 20 (Kuder and Richarson - 20)

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.8.1 สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) และเชิงโครงสร้างของเครื่องมือทุกฉบับ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยใช้สูตร ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554: 181)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) หาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์รายข้อ ดังนี้

$$P = \frac{H+L}{2n}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่าย
 H แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
 L แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
 n แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

รายชื่อ ดังนี้

3) หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์

$$r = \frac{H-L}{n}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	H	แทน	จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
	L	แทน	จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย โดยใช้สูตรของ

Kuder - Richardson 20 (KP - 20)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
	p	แทน	สัดส่วนของผู้เรียนที่ตอบถูก = $\frac{R}{n}$ เมื่อ R แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในข้อนั้น และ n แทน จำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนของผู้เรียนที่ตอบผิด = 1-p
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.8.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	n	แทน	จำนวนของผู้เรียน

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคน ยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน ยกกำลังสองทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

3.8.3 คะแนนและการแปลผล

ระดับดีมาก	(25.00-30 คะแนน)
ระดับดี	(20.00-24.99 คะแนน)
ระดับพอใช้	(15.00-19.99 คะแนน)
ระดับปรับปรุง	(ต่ำกว่า 14.99 คะแนน)

3.8.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning มาวิเคราะห์ค่านวนหาค่า โดยใช้ t-test for Dependent

2) การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวังมะด่าน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning มาวิเคราะห์ค่านวนหาค่า โดยใช้ t-test for independent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียน เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning เสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้น... จำนวน ... คนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียนและหลังการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning

ระดับชั้น	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	ทดสอบก่อนเรียน		ทดสอบหลังเรียน		ค่า t	p
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ป.1-6	127	30	12.00	2.43	27.00	12.76	10.81*	0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้น... หลังการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่าน และการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) รูปแบบการทดลอง (The OneGroup Pretest - Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบ Active Learning โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ของนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนจำนวน 36 คนที่ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการทดสอบ วิเคราะห์ค่าพหุคูณค่า โดยใช้ t-test for Dependent

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่าน และการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ เทคนิคแบบ Active Learning อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ของนักเรียนนักเรียนระดับชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิดา พนธุโสภณ (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning สำหรับการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.12 มีค่าเฉลี่ยของคะแนน หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.23 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ -1-2 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานหลังเรียน 2.34 งานวิจัยของ Eric (2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของแนวคิดเทคนิคแบบ Active Learning ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ของนักเรียน วิชาคณิตศาสตร์ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ห้อง ห้องหนึ่งเป็นการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม อีกห้องเป็นการเรียนการสอนแบบเทคนิคแบบ Active Learning ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนของแนวคิดเทคนิคแบบ Active Learning มีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแนวคิดเทคนิคแบบ Active Learning มากกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและการเรียนการสอนแบบกลับด้าน ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning มีเหมาะสมกับผู้เรียนยุคปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีความยืดหยุ่น ช่วยเหลือนักเรียนที่มีภาระงานมาก ช่วยการเรียนรู้ของเด็กที่เรียนไม่เก่ง มีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนมากขึ้นเป็นการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และช่วยแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตวิชาภาษาไทยสู่การเป็นต้นแบบการพัฒนาการอ่านและการเขียนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) ของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning เพื่อทักษะด้านอื่น ๆ
2. ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เทคนิคแบบ Active Learning เปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ กองวิจัยการศึกษา .(2542) .การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพ
ของเด็กรไทย ด้านทักษะการคิด.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2548). การประเมิน การอ่านคิด วิเคราะห์
และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สมนึก ภัททิยธนี.(2544).การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม: ประสานการพิมพ์.
- กรมวิชาการ,กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาตพรว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (253). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขนิษฐา บุญภักดี. (2552). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับปริญญาตรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
(วิทยานิพนธ์ปริ ญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี).
- ฉันท ชาติทอง. (2552). การออกแบบการสอนแบบย้อนกลับ (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จันทวรรณ ปิยะ วัฒน. (2558). โมเดลต้นแบบทดลองทำห้องเรียนกลับทาง .
- ชนาธิป พรกุล. (2552). การออกแบบการสอน การบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชนาธิป พรกุล. (2557). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีป อภิสิทธิ์. (255 1), การสร้างสมรรถภาพวิชาชีพครูโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฐมชัย ทองสุนทร. (2557). การใช้เรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อย่นระยะเวลาในการ
เรียนรู้ของผู้เรียน (รายงานการวิจัยในชั้นเรียน). กรุงเทพฯ: โรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี.
- ปางลีลา บุรพาพิชิตภัย. (2558). Active learning กับการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

นรรพร จันทรเฉลี่ย เสริบุตร (2564). **มาตรการฟื้นฟูความรู้ถดถอยในเด็ก (Learning Loss)** โดย Starfish Education. <https://www.starfishlabz.com> เข้าถึงเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565). **มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 1)**. เอส.บี.เค.การพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565). **รายงานผลการศึกษภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 : สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้**

พิมพ์นธ์ เตชะคุปต์. (2548). **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

พิมพ์นธ์ เตชะคุปต์ และ พยวัญ ยินดีสุข. (2558). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2554). **การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2556). **ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). **การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค พรินติ้ง.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). **ห้องเรียนกลับทาง : ห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21**. ในเอกสารประกอบการประชุมผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแพร่ เขต 2.

กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

ภาคผนวก

**แนวทางการขับเคลื่อนการแก้ปัญหา การอ่าน การเขียน
จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของสถานศึกษา
โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สัตย์
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๑**

ระดับสถานศึกษา

๑. วิเคราะห์ ศึกษานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายเร่งด่วน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลประเมินการอ่านการเขียน ผลการทดสอบระดับชาติในปีที่ผ่านมา เป็นต้น
๒. ประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าที่วางไว้
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
๔. จัดทำแนวทางการแก้ปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียน
๕. ดำเนินการตามโครงการสู่การปฏิบัติในการแก้ปัญหาการอ่านการเขียนจากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) โดยจัดกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้คู่เทคโนโลยี

- ส่งเสริมการอบรมพัฒนาครูสู่การสร้างนวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการเรียนการสอนและพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ Active Learning ได้สอดคล้องตามมาตรฐานของหลักสูตร
- ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในเพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community)

กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาสื่อนวัตกรรมอ่านการเขียน

- จัดทำสื่อแก้ปัญหาการอ่านการเขียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของนักเรียน

กิจกรรมที่ ๓ แข่งขันทักษะทางวิชาการ

- ส่งเสริม ฝึกซ้อมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการในทุกระดับ
- จัดกิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ ทักษะภาษาไทย เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้นักเรียนมีทักษะทาง

วิชาการ

ระดับชั้นเรียน/ห้องเรียน

๑. วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ผลการคัดกรองการอ่านและการเขียนจากผลการประเมินการอ่าน การเขียน และจัดทำข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล
๒. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning ให้สอดคล้องตามมาตรฐานของหลักสูตร
๓. จัดทำสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนให้กับนักเรียน
๔. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูประจำชั้นและครูผู้สอนภาษาไทย โดยใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community)
๕. ประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน รายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้บริหารสถานศึกษาทราบ
๖. นำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนจาก ภาวะการถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการทดสอบการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ที่ร	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		หลังเรียน	
๑	ด.ช.สมบูรณ์ จารุพันธ์	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ
๒	ด.ช.ณรงค์ศักดิ์ จารุพันธ์	๒๐	ดี	๒๕	ดีมาก
๓	ด.ช.บุญญฤทธิ์ สิกพันธ์	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๔	ด.ช.กฤติน โกมัย	๒๐	ดี	๒๖	ดีมาก
๕	ด.ช.อิทธิพัทธ์ บุญเทียบ	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๖	ด.ญ.อิตติยา อยู่พิทักษ์	๒๐	ดี	๒๐	ดีมาก
๗	ด.ญ.ขวัญจิรา ศรีประมวล	๒๖	ดีมาก	๒๘	ดีมาก
๘	ด.ญ.เสาวณี แดงหน้า	๑๕	พอใช้	๒๐	ดี
๙	ด.ช.ชินาธิป ยุทธชัย	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๐	ด.ญ.ชาลิสสา อุ่นแท่น	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๑๑	ด.ญ.กมลรัตน์ ดาษพันธ์	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๒	ด.ญ.วิดา ภัคดีสุวรรณ	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๑๓	ด.ช.ฐิติภัทร พักตร์ผ่อง	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๑๔	ด.ญ.กชกร ปางวัชรากกร	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๕	ด.ช.พณิภัทร จินตุลา	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๑๖	ด.ช.นนท์วัฒน์ ดวงแก้ว	๒๕	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๑๗	ด.ญ.ปณิดา บุญธรรม	๒๖	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๑๘	ด.ญ.ปณิดา บุญธรรม	๒๒	ดี	๒๔	ดี

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		หลังเรียน	
๑๙	ด.ช.ปัญญากร พิมพ์ลักษณ์	๒๐	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๐	ด.ญ.ลลดา ละลา	๑๘	พอใช้	๒๐	ดี
๒๑	ด.ญ.อิชฎาพร ธีววรรณ	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๒๒	ด.ญ.สายธาร มากสิน	๒๐	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๓	ด.ช.เทวินทร์ ตลิ่งจิตร	๑๘	พอใช้	๒๑	ดี
๒๔	ด.ช.อภิวัฒน์ บรรเจิดกาญจน์	๓	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๒๕	ด.ญ.ธันสา พุดพิงศ์หิรัญ	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๒๖	ด.ญ.ชนิสรา ตลิ่งจิตร	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๒๗	ด.ช.ปัญญรัช สอนรินทร์	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๘	ด.ช.ชยากร จิตรบุรุษ	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๒๙	ด.ญ.กชชี นิโรสา	๒๕	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๓๐	ด.ญ.อัญชลี (อ้นนุ)	๒๖	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๓๑	ด.ช.ชนะชนม์ ลาภพิชัย	๒๒	ดี	๒๔	ดี
รวมคะแนน					

ผลการทดสอบการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		หลังเรียน	
๑	ด.ญ.เกษณี จารุพันธ์	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ
๒	ด.ช.ชาญณรงค์ จารุพันธ์	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ
๓	ด.ญ.กัญญามัทธ บัญเกื้อ	๒๐	ดี	๒๐	ดีมาก
๔	ด.ญ.อัจฉรา จินวรรณ	๒๖	ดีมาก	๒๘	ดีมาก
๕	ด.ญ.อัยลดา สุวรรณ	๑๕	พอใช้	๒๐	ดี
๖	ด.ช.อธิศพัทธ์ กำลังใบ	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๗	ด.ช.พีรพัฒน์ รัตนฉวี	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๘	ด.ช.กิตติศักดิ์ เสนทอง	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๙	ด.ช.อดิเทพ ตลิ่งจิตร	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๑๐	ด.ญ.สิตาภา สบเหมาะ	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๑๑	ด.ช.สิทธิชัย แก้วตะขบ	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๒	ด.ญ.ณัฐณิชา แบนเสมอ	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๑๓	ด.ช.ชัยวัฒน์ ชบาบาล	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ
๑๔	ด.ช.ณัฐภัทร สุจรัต	๑๖	พอใช้	๒๔	ดี
๑๕	ด.ญ.ปิยธิดา สุขกะปะ	๒๐	ดีมาก	๒๕	ดีมาก
๑๖	ด.ญ.อมรรวรรณ เมฆาวรรณ	๒๐	ดีมาก	๒๓	ดี
๑๗	ด.ญ.บุณณดา สว่างภาพ	๒๐	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๑๘	ด.ญ.ชญาชิตา ชุสุวรรณ	๑๙	พอใช้	๒๗	ดีมาก

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		หลังเรียน	
๑๙	ด.ช.อดิศักดิ์ มากสกุล	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๐	ด.ช.นันทวัฒน์ ดาษดา	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๒๑	ด.ญ.ณิชภัทร ศรีกระหวั่น	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๒๒	ด.ช.พชร ประดิษฐ์สรณ์	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๓	ด.ช.จตุรวิชัย เนียมวงศ์	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๒๔	ด.ญ.รติมา ถนิมชุม	๒๕	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๒๕	ด.ช.นันทน์ภัส ศรีประจันต์	๒๖	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๒๖	ด.ญ.อภิสรดา ดวงจันทร์	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๒๗	ด.ญ.ปิยณัฐ คงทอง	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๘	ด.ญ.กฤติชยา ศรีประมวล	๒๐	ดี	๒๘	ดีมาก
๒๙	ด.ญ.นลินัญญา เกื้อกุล	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๓๐	ด.ช.วรพงศ์ โพธิ์ทิพย์	๑๘	พอใช้	๒๑	ดี
๓๑	ด.ญ.อัญญารินทร์ เพชรรมย์	๑๘	พอใช้	๑๙	พอใช้
๓๒	ด.ญ.กชกร รัตนะ	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๓๓	ด.ญ.ภาพตะวัน เพชรวิจิตร	๒๐	ดี	๒๖	ดีมาก
๓๔	ด.ช.ปิยะพงศ์ จิตตเจริญสกุล	๑๘	พอใช้	๑๙	พอใช้
๓๕	ด.ญ.อังณา ชนะศิลป์	๒๐	ดี	๒๒	ดี
๓๖	ด.ช.ปัญญาวัฒน์ ศิลปกาญจน์	๑๗	พอใช้	๒๓	ดี
รวมคะแนน					

หมายเหตุ แถบสีชมพู นักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

ผลการทดสอบการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑	ด.ช.พัชรวิทย์ ดาษพล	๑๖	พอใช้	๒๔	ดี
๒	ด.ช.วุฒิชัย ยอดพิจิตร	๒๐	ดีมาก	๒๕	ดีมาก
๓	ด.ช.สุรเชษฐ์ ดวงแก้ว	๒๐	ดีมาก	๒๓	ดี
๔	ด.ช.ศราวุฒิ นพรัตน์	๒๐	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๕	ด.ช.ทินภัทร บุญตั้ง	๑๙	พอใช้	๒๗	ดีมาก
๖	ด.ญ.อิงฟ้า ตลิ่งผล	๑๖	พอใช้	๒๔	ดี
๗	ด.ญ.ภคมล บุญเกิด	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๘	ด.ญ.ธัญพร บุตรเมือง	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๙	ด.ญ.กฤตพรรณ พานิชย์	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๐	ด.ญ.ปารวดี วิถีชนพราหมณ์	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๑	ด.ญ.ทยรัตน์ จิราสิต	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๑๒	ด.ญ.กัญจนพร ปางวัชรารกร	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๑๓	ด.ญ.ปภาวรินทร์ ไชยนคร	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๔	ด.ญ.กัญญาพัชร สะใบงาม	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๑๕	ด.ช.เจนณรงค์ อุดร	๒๕	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๑๖	ด.ช.ปิ่นณวิษณุ กาญจนะชัย	๒๖	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๑๗	ด.ญ.กมลวรรณ จินดานิล	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๑๘	ด.ญ.กัญญาณัฐ สุวรรณโณ	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑๙	ด.ญ.พรพิมล จารุพันธ์	๓	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๒๐	ด.ญ.ลิมา ศรีนิรัตน์	๕	ปรับปรุง	๖	ปรับปรุง
๒๑	ด.ญ.จุฑารัตน์ แสงเดือน	๑๓	ปรับปรุง	๑๙	พอใช้
๒๒	ด.ญ.ณัฐกฤตา รักดีกำเลา	๕	พอใช้	๔	พอใช้
๒๓	ด.ญ.ณัฐธิดา เนาวาสน์	๕	ปรับปรุง	๑๐	ปรับปรุง
๒๔	ด.ญ.นะพีชา มาตศรี	๑๘	พอใช้	๒๒	ดี
๒๕	ด.ช.กวิณร์ ไชยประภา	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๒๖	ด.ช.ณัฐสิทธิ์ สีวะกุล	๑๑	ปรับปรุง	๑๖	พอใช้
๒๗	ด.ญ.ณลดา สว่างภาพ	๖	ปรับปรุง	๘	ปรับปรุง
๒๘	ด.ช.ปฐมพร พะโยม	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๒๙	ด.ช.ศุภวิชญ์ สงสุข	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๓๐	ด.ช.ธนกฤต เจษฎานุรักษ์	๒๗	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๓๑	ด.ญ.พรวิภา สอนรินทร์	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๓๒	ด.ช.นภัสกร กันภัย	๒๘	ดีมาก	๒๙	ดีมาก
๓๓	ด.ญ.วรารณ สัตตเวช	๑๑	ปรับปรุง	๑๔	ปรับปรุง
๓๔	ด.ช.พีรพล ถนิมพาสน์	๑๓	ปรับปรุง	๑๘	พอใช้
๓๕	ด.ช.พีรพัฒน์ ถนิมพาสน์	๑๑	ปรับปรุง	๑๘	พอใช้
รวมคะแนน					

หมายเหตุ แถบสีชมพู นักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

ผลการทดสอบการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑	ด.ช.จักรภัทร วรรณา	๐	ปรับปรุง	๐	ปรับปรุง
๒	ด.ญ.ชนาภัทร บุญเรือง	๕	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๓	ด.ช.ศักดิ์รินทร์ สงเนียม	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๔	ด.ญ.วชิรา สุขผลสาร	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๕	ด.ช.นพรัตน์ ไชยวิจารณ์	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๖	ด.ญ.กัญญาวีร์ บุญส่ง	๑๑	ปรับปรุง	๑๓	ปรับปรุง
๗	ด.ช.ยุระพัฒน์ สถิตย	๐	ปรับปรุง	๐	ปรับปรุง
๘	ด.ญ.กมลฉัตร อานโงสง	๒๑	ดี	๒๔	ดีมาก
๙	ด.ช.คณาภูมิ ไกรสิน	๐	ปรับปรุง	๐	ปรับปรุง
๑๐	ด.ช.วิทธิธร เกรีภาส	๒๐	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๑	ด.ญ.รัตติกกร กัญญารัตน์	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๑๒	ด.ช.ณัฐรินทร์ สัตตเวช	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๑๓	ด.ญ.ธวัชรรัตน์ ทิพย์สุวรรณ	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๔	ด.ญ.นิชาภัทร วรรณเจริญ	๑๘	พอใช้	๒๖	ดีมาก
๑๕	ด.ญ.พชรพร ยอดไสว	๐	ปรับปรุง	๐	ปรับปรุง
๑๖	ด.ช.วัชรกร วรรณโน	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๗	ด.ช.ณัฐวุฒิ ชูประสูตร	๐	ปรับปรุง	๐	ปรับปรุง
๑๘	ด.ญ.ชาลิสสา ยอดไสว	๑๘	พอใช้	๒๑	ดี

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑๙	ด.ช.จักรพรรดิ วิหกฤทธิ์	๐	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๒๐	ด.ญ.นภสรณ์ ศิริพรหม	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๒๑	ด.ช.ธนภัทร เดชโพธิ์พระ	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๒	ด.ช.ตันติกร สินธุ	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๓	ด.ญ.วรรณิษา อินทะระ	๑๙	พอใช้	๒๑	ดี
๒๔	ด.ช.ณัฐกรณ์ จันทร์ภักดี	๐	ปรับปรุง	๔	ปรับปรุง
๒๕	ด.ช.ระพีภัทร์ จินตุลา	๐	ปรับปรุง	๘	พอใช้
๒๖	ด.ช.ธนกร รสกำจร	๑๔	ปรับปรุง	๑๘	พอใช้
๒๗	ด.ช.รชวิน นาวาทอง	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๒๘	ด.ช.ภูริพัฒน์ เดชา	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๙	ด.ญ.นภมณ รัตนฉวี	๑๙	พอใช้	๒๑	ดี
๓๐	ด.ญ.วรัตศญา รัตนฉวี	๓	ปรับปรุง	๔	ปรับปรุง
๓๑	ด.ญ.บุณยวีร์ สุจรัต	๒๐	ดี	๒๖	ดีมาก
๓๒	ด.ญ.ชุตติกาญจน์ จุฬรัตน์	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๓๓	ด.ญ.กัญชริญญ์ กำลัดพิศ	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๓๔	ด.ช.อดิสร อรุณจิตร	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๓๕	ด.ญ.นุชศรา กาญจนเจริญ	๐	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๓๖	ด.ช.กรกฤษฎ์ วาสนะ	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๓๗	ด.ช.ณัฐชนน จิตจำนง	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๓๘	ด.ญ.ปณิธิตา พะโยม	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๓๙	ด.ช.ธนกฤต พิมพ์พงศ์	๒๖	ดี	๒๖	ดีมาก
๔๐	ด.ญ.พัฒน์ดา ถนิมชุม	๐	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๔๑	ด.ญ.ปิ่นทาร์ย์ ทิพยุทธ์	๑๗	พอใช้	๒๑	ดี
๔๒	ด.ญ.สุณิสา คารทอง	๐	ปรับปรุง	๖	ปรับปรุง
รวมคะแนน					

หมายเหตุ แถบสีชมพู นักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

ผลการทดสอบการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑	ด.ช.ธีรวัฒน์ จารุพันธ์	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ
๒	ด.ช.รังสี ศรีประมวล	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ	ขาดสอบ
๓	ด.ญ.รุ่งนภา เนียมวงศ์	๒๒	ดี	๒๒	ดี
๔	ด.ช.วัชรกร จินวรรณ	๗	ปรับปรุง	๗	ปรับปรุง
๕	ด.ช.พีรพงศ์ ยอดพิจิตร	๖	ปรับปรุง	๓	ปรับปรุง
๖	ด.ช.ธีรภัทร์ วัฒนกุล	๒๐	ดี	๒๐	ดีมาก
๗	ด.ญ.ชาริพรรณ บัวเพชร	๒๖	ดีมาก	๒๘	ดีมาก
๘	ด.ญ.วินา ศรีนิรัตน์	๑๕	พอใช้	๒๐	ดี
๙	ด.ช.ณเดชน์ ศรีไธ	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๐	ด.ช.ภาณุวัฒน์ ศิริ	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๑๑	ด.ช.ภูปากรณ์ ตลิ่งจิตร	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๒	ด.ช.ธัญพงศ์ ธีระกุล	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๑๓	ด.ญ.ฐิณานันท์ ผลารพจน์	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๑๔	ด.ญ.กัญญารัตน์ จิตอุดม	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๕	ด.ช.ภูมิพัฒน์ อินสุชัย	๒	ปรับปรุง	๓	ปรับปรุง
๑๖	ด.ช.กันตภณ พรหมบุญพงศ์	๑๓	พอใช้	๑๐	พอใช้
๑๗	ด.ช.สิทธิชัยย์ ตลิ่งพันธ์	๐	ปรับปรุง	๒	ปรับปรุง
๑๘	ด.ช.นพดล คูอินทร์	๐	ปรับปรุง	๓	ปรับปรุง
๑๙	ด.ญ.ศศิวิมล คงทอง	๒๐	ดี	๒๒	ดี

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๒๐	ด.ญ.บุญญา ศิริทนะ	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๒๑	ด.ญ.ธัญพิชชา จิตจำนอง	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๒	ด.ญ.กัญญาภัทร ผลหิรัญ	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๓	ด.ญ.กัญญาณัฐ สุขปะ	๑๙	พอใช้	๒๑	ดี
๒๔	ด.ช.ณัฐกร ปันผล	๙	ปรับปรุง	๔	ปรับปรุง
๒๕	ด.ญ.ชรินทิพย์ เวชผลสาร	๒๗	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๒๖	ด.ญ.ณิศา จิตรบุรุษ	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๒๗	ด.ช.ณัฐกิตติ์ ไพศรีจันทร์	๒๘	ดีมาก	๒๙	ดีมาก
๒๘	ด.ช.จักรวัฒน์ วงษ์ธรรม	๑๑	ปรับปรุง	๑๔	ปรับปรุง
๒๙	ด.ช.ณชพล ชัยชำนาญ	๑๓	ปรับปรุง	๑๘	พอใช้
๓๐	ด.ญ.กมลชนก ชัยวิชาญ	๑๑	ปรับปรุง	๑๘	พอใช้
รวมคะแนน					

หมายเหตุ แถบสีชมพู นักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้

ผลการทดสอบการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑	ด.ญ.วริศรา สัตตเวช	๒๖	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๒	ด.ญ.ภัคชิสรา กุศล	๑๗	พอใช้	๒๗	ดีมาก
๓	ด.ช.กฤติพงศ์ คำคง	๕	ปรับปรุง	๗	ปรับปรุง
๔	ด.ช.ปิยวัฒน์ วรรณมณี	๐	ปรับปรุง	๔	ปรับปรุง
๕	ด.ช.ศตวรรษ ชนพงศ์	๒๓	ดี	๒๔	ดี
๖	ด.ญ.สรวรรยา ชนพงศ์	๒๕	ดีมาก	๒๘	ดีมาก
๗	ด.ช.ศราวุฒิ ชำนะ	๐	ปรับปรุง	๕	ปรับปรุง
๘	ด.ช.จิรเมธ ประสมศรี	๒๕	ดีมาก	๒๗	ดีมาก
๙	ด.ช.ปอวฤทธิ์ ตลิ่งจิตร	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๑๐	ด.ช.อภิเดช สีนธู	๐	ปรับปรุง	๓	ปรับปรุง
๑๑	ด.ช.พงศ์วรินทร์ จะกอ	๒๐	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๒	ด.ช.ณัฐภัทร เดิมชัย	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๑๓	ด.ญ.ศรินทิพย์ ตระบันพฤกษ์	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๑๔	ด.ญ.วรินทร์ ตระบันพฤกษ์	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๕	ด.ญ.วนิสยา สาทาสัตย์	๒๐	ดี	๒๖	ดีมาก
๑๖	ด.ญ.จุฑามาศ แยมมะลิ	๘	ปรับปรุง	๘	ปรับปรุง
๑๗	ด.ญ.ไวยณวี วิภิณพราหมณ์	๒๘	ดีมาก	๒๙	ดีมาก
๑๘	ด.ญ.พรธิดา ตัวคง	๑๑	ปรับปรุง	๑๔	ปรับปรุง

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๑๙	ด.ญ.ไปรยาพิชญ์ กำลังใบ	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๒๐	ด.ญ.วรรณษา สุขผลสาร	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๒๑	ด.ญ.ภัณฑิลา คชนทรภักดี	๘	ปรับปรุง	๑๓	ปรับปรุง
๒๒	ด.ญ.โมติกาญณ์ พงศ์พรหม	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๒๓	ด.ญ.เอมฤดี สุวรรณ	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๔	ด.ญ.ภักพิดา กุศล	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๒๕	ด.ญ.ณัฐธิชา ดามพะวัน	๑๙	พอใช้	๒๑	ดี
๒๖	ด.ญ.พัชรลักษณ์ ดาษพล	๒๗	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๒๗	ด.ช.ยุทธการ ศรีมงคล	๒๐	ดี	๒๓	ดี
๒๘	ด.ญ.ชยุตรา แสงเดือน	๒๘	ดีมาก	๒๙	ดีมาก
๒๙	ด.ช.ธนวี รัตนพันธ์	๒๗	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๓๐	ด.ช.พิชิตชัย ยอดล้ำ	๒๓	ดี	๒๕	ดีมาก
๓๑	ด.ช.ภูริพัฒน์ คงฉาง	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๓๒	ด.ช.ธนกฤต คำสั่ง	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๓๓	ด.ช.องค์กร พะโยม	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก
๓๔	ด.ช.ศักดินนท์ ยุทธชัย	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี
๓๕	ด.ญ.สุธิดา กรประสาท	๒๒	ดี	๒๔	ดี
๓๖	ด.ญ.วนันต์ สงเนียม	๒๑	ดี	๒๖	ดีมาก
๓๗	ด.ญ.พลอยไพลิน มุณีนาจ	๑๖	พอใช้	๒๑	ดี

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการทดสอบการอ่าน (๓๐ คะแนน)			
		ก่อนเรียน		ก่อนเรียน	
๓๘	ด.ญ.ชลธิชา อินทร์	๒๐	ดีมาก	๒๖	ดีมาก
๓๙	ด.ญ.พรนัชชา บรรเจิดกาญจน์	๑๙	พอใช้	๒๗	ดีมาก
๔๐	ด.ญ.ปุณยวีร์ ทิพย์ธร	๑๖	พอใช้	๒๔	ดี
๔๑	ด.ช.ภูวิศ ยอดล้ำ	๑๙	พอใช้	๒๑	ดีมาก
๔๒	ด.ญ.บุษบา พัฒน์ชู	๒๑	ดี	๒๔	ดี
๔๓	ด.ช.พิตตินันท์ เจษฎานุรักษ์	๒๑	ดี	๒๕	ดีมาก

๑.การพัฒนางานวิชาการ

ประชุมวางแผนพัฒนางาน...บูรณาการอ่านเขียน

๒.การบริหารแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

๓.การพัฒนาและส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง/พัฒนาด้าน การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง...เพื่อนำมาพัฒนาการสอนภาษาไทย

๔.สร้างและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคโนโลยีทางการศึกษา

ครูสร้างสื่อ/นวัตกรรม...พานักเรียนทำฝึกอ่านฝึกเขียน

๔.สร้างและพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม/เทคโนโลยีทางการศึกษา

ครูสร้างสื่อ/นวัตกรรม...พานักเรียนทำฝึกอ่านฝึกเขียน

๕.ศึกษาแหล่งเรียนรู้บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น
...ศูนย์วัฒนธรรมวัดโคกโพธิ์สถิตย์...

บูรณาการการอ่านการเขียน...หลักสูตรท้องถิ่น

๕.ศึกษาแหล่งเรียนรู้บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น ...ศูนย์วัฒนธรรมวัดโคกโพธิ์สัตย์...

นำเสนอผลการอ่านเขียน...บทเรียนหลักสูตรท้องถิ่น

๖.การวัดและประเมินผล

วัดและประเมินผลการอ่านการเขียน...นักเรียนมีความมุ่งมั่น

๗.วินิจฉัยความสามารถในการอ่านและการเขียน

ทดสอบการเขียนการอ่าน...สอบผ่านรายบุคคล

๘.นิเทศติดตามการดำเนินงาน

นิเทศเพื่อพัฒนา...นำพาสู่การอ่านออกเขียนได้

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Active learning

๗๔

ครูพาอ่าน...สานพญ์ชนะสระ

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Actice learning

ชวนกันอ่าน...สานสัมพันธ์

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Active learning

ประสมคำ...ชวนจำชวนอ่าน

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Actice learning

ฝึกอ่านฝึกเขียน...ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Active learning

ฝึกอ่านก่อนเรียน...หมั่นเพียรมุ่งมั่น

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Actice learning

เรียนซ่อมเสริม...เพิ่มเติมคลังคำ

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Active learning

นำเสนอทักษะการอ่าน...ผ่านวันสำคัญ

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Actice learning

ฟื้นฟูทักษะการเขียน...พากเพียรคัดลายมือ

ฟื้นฟูความรู้แบบเร่งด่วนด้วยการเป็นห้องเรียนเป็น Actice learning

ร่วมด้วย...ช่วยอ่านเขียน

Empowerment Model

เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)
ของครูและบุคลากรในโรงเรียนวัดโคกโพธิ์สัตย์

โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สมุทร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

